

Vročina bolj in bolj pritiska. Póludne zvoní. Nobena sapica ne dáhne, noben klas se ne gaue, nobena tica ne zaščebetá; še celó črni muren in zelena kobilica molčíta o póludnevnej uri. Samo gori z srede čisto modrega, nebésnega stropa sije solnce in pripeka, da vse medlí in pojéma od vročine. Razbeljeni zrak živo migetá nad prepaljenim poljem, po katerem vse tlí in čudno sika, kakor bi se skrivne močí snovale v njegovem naročji.

In kako prijetno je še le zvečera! Nad žitnim klasovjem se zibljejo gosti rôji komarjev. Zdajci priletí lastovka nad rumeno polje in razprší igrajoče se živalce. Prepelica za hladnega večera užé kliče izpod težkega klasovja kmetu v vas, da mu bode kmalu treba žeti.

In ženjice hité v velikih četah na polje, razstavijo se v vrste, prepevajoč lepe domače pesni. In glej! užé

Pod srpom podira
Se klasje ljubó,
Zastonj se upira
In maja z glavó.

V malo dneh so vse njive posnopane. Kmalu potem poka užé cepec na skednji, in žito se spravlja v žitnice.

Ko je žito s polja, užé jesenska mrklost in otožnost légate preko strnišča. Da pa vendar kmetič ne jemlje prežalostnega slovesa od svojega ljubega polja, zagrne je ozimina znovič z zelenim krilom, lijóč kmetovalcu veselo upanje v srcé, da se zopet povrne čas, ko bode žel, kar je sejal, kakor pravi sveto pismo:

„Menjávala bodeta dan in noč, vročina in mraz, setev in žetev, dokler bode svet stal.“

A. P.

N e v i h t a.

Poletu popóludne je. Solnce razliva bliščečo luč z viška doli. Zrak je nestrpno soparen. Uvélo zelénje se onemoglo poveša k tlam. Prepelica mirno čepí v rázoru, težko užé pričakujóč hladne večerne rose, da bi svoj suhi kljunček namočila v njej. Ščinkovec se stiska pod košato krozuljo v senci in pozijáva; petelin poje, kopáje se v prahu na dvorišči, in psu, ležečemu na trebuhu, molí dolg jezik po strani iz odprtega gobca. Zemlja sama sim ter tja široko razprezana užé zéva v nebo po krepčalnjej primáki.

Na polji se ratarju za brazdo kadí prah. Prioravši na konec njive si briše z rokavom pot z vročega čela in željno se ozirajóč k višku okrog sebe zdihuje na tihem: ko bi pač dobri Bog dal malo pohlevnega dežja!

Nobena sapica še od nikoder ne dahne. Višnjavo nebo je čisto, kakor ribje okó.

Ali glej! Ne dolgo in lehak južni vetrič pripleše po zraku, naglo hitèč od drevesa do drevesa, ter nežno pozibováje gfbična peresa in brstje. Otores užé tudi izza juga priplava tenka, bleđa oblačica po jasnem nebu, in počasi plazèč se dalje in dalje po nebeškem oboku je vedno očitnejša, z vsacim trenutjem širočja in debelejša. Samo malo časa še, in solnce izgine za oblake,

kateri kmalu potem gosto in mračno zagrnejo ves obzor, da se pod njim hitro temni, kakor jeseni za večernega mraka.

Veter priteza krepkeje. Po potih in cestah se vzdiguje bel prah k višku, plesom dalje vlekóč se v visocih vrtincih. Po vrtilih šumí, po gozdih hruščí; drevje se zibaje spogiblje, vrhovje se mu uklanja niže in niže do tal. Oblaki hitro se gostèč so osivéli in zamolklo začrnéli, podé se in drvé, da se zdi, kakor bi vse podnebje dalje bežalo. Izza cunjevih robóv se jim zdaj in zdaj užé blisek zasvetlíka na temnem nebu. Iz daleč se tudi užé čuje, kako zamolkel grom pobobnéva vedno bliže in bliže.

Človek in živali slutijo, da se huda ura približuje. Četa oplašenih vran beží s polja proti gozdu, skrivat se v borovji. Lastovke visoko v zraku in nizko pri tleh čivljaje letajo, vse križem se lovèč. Čeda kokoši s petelinom na čelu, hití s povešenimi repi in obiráje se po perji domóv pod streho. Tudi poletna žaba na drevji užé poregljáva, čutèč posamezne deževne kapljice po listji. Jediní ratar, žejen in željen dežja, kakor suha gruda na njivi, vedno še pod milim nébesom mirno in srečno pričakuje dobrodejne primáke, če ga tudi ploha vjame in premóci do kože.

Zdajci krivec potegne, in sprecoma pritisne oblake, da se letèč vijó in kar na svitke šibé. Iz najhudoúrnejšega se strela ukréše in suknivši žarkim pasom nizzólu se zabliška, da vzame oči. Brž za njo zadrdrá mogočen grom, in trdo bučí po obnebji, da krepék odmév bobní med gorami in se zemlja potresa. Kaka redka kaplja debelo pade na tla.

Pastir žene čredo s paše v kraj. Ratar izpreže plužnja kólca in tíra domóv. Ženjice ali plevíce, kosci in drugi delovci hité z njiv, pešpotnik s ceste, iskat si zavetja pod bližujo košato lipo, ne slutèč nevarnosti, v katero se podá.

Strela drugič razkolje oblake, grom jih razspé in vetrovni vlak ožmé, da se vlijó. Dež se poceja, zagrinjáje ves okraj v belo, neprozórno meglo. Prihrušivši vihar divjá in razsaja, da vse vrè in bobotá. Ruje in trga strehe, lomi kozolce, drevje, krha veje, valí deževne kolobáre preko sadežev po polji, raznovrstno sodrgo s sabo dalje po zraku naprej.

Ploha se zaganja z vso silo in čokotá, kakor iz odprte zatvórnice. Strele se krešejo druga ob drugo in letajo križem, blisek za bliskom. Grmenje udriha brez prenehanja, drdrá in bučí, da vse pretopí. Tù pa tam trešči, da je gróza in strah, in se vsak užé bojí, da morebiti skoraj se tù ali tam ogenj pokaže.

Gospodinja na pragu stoječ sklepa roki in se plaho ozira v podnebje, moli in zdihuje z družino, naj bi dobrotljivi Bog odvrnil nesrečo. In glej! hudo vreme se res začné preobračati.

Piš poneháva, grmí in bliska se réje; oblaki se razgrinjajo ter poglájajo, dež pojenjava, začénja se svetliti. Ali z rébrij doli in po potih še zmirrom lijaki deró, s sabo vlekóč pesek, blato in prótje. Iz ledin vró hudourniki; po senožetih in njivah stojé kalne mlake. Rastlinje vse posvalkano teží napojeno in ubito v tla. Kmet hití na polje pogledat, kako je s sadeži; še dosti vesel je, da nij huššega, da nij toče bilo.

Na zapadu se oblaki pretrgajo. Zahajajoče solnce zsvéti na tenko pomrénjenem nébesi, opiráje rumene žarke sprecoma v krotko pršeči, lepo malem še roséči dež.

In proti jutru sedmo-barvana mavrica razpnè svoj zali lok, poročáje ljudem, da jutri bode zopet ljubo solnce sijalo. Vse je polno upanja.

Hrost in mravlja.

(Basen.)

Težek hrost izvabi drobno mravljo na hrastovo peró, da se vozita malo po potoku. Pripoveduje jej, da ne moreta utoniti, ker se je on užé večkrat vozil, a še nikoli nij v vodo padel. Mravlja res stopi s hrostom na zeleno peró in kmalu se zibljeta sredi potoka. Ali o gróza! peró zadene ob kamen in vrtinec je potegne pod vodo. Krilati hrost zletí v zrak, a mravlja nesrečno utone.

Po slabej tovarišiji rada glava boli.

J. Š. K.

Privedepisno - natoroznansko polje.

P e s.

Konja imamo zaradi njegove telesne močí, kravo zaradi mleka, ovco zaradi volne, a pes se nam je prikupil s svojimi umnimi lastnostmi. Razumnost je mnogokrat več vredna nego volna in mleko. Zató je pa pes jedini med domačo živino, ki spremlja svojega gospodarja po vseh njegovih potih in ž njim v hiši prebiva. A to prednost nam pes povračuje s svojo zvestobo in drugimi lepimi lastnostmi. Domači pes vso noč hođi po dvorišči ter čuva hišo, premoženje in življenje gospodarjevo. Ovčarski pes je zvest in hraber čuvaj; skoraj vsako pastirjevo besedo razumé, ter stori vse, kar mu veléva. Lovčev pes je dober lovec; še celó v vodo gré po ustreljeno zvér ter jo pri-nese svojemu gospodarju. Za vse dobrote, ki je nam pes stori, ne zahteva družega, nego to, kar nam ostane. Ako lepó ž njim ravnamo, veselo nas pozdravlja, liže se nam ter ne vé od veselja, kaj bi začel. Pes je najrajše pri ljudéh in ima vse ljudi rad. Človeku na ljubav se naučí tudi raznih umetelnosti. Tujega psa ne prijemaj, ker rad ugrizne; stekel pes je zeló nevaren ljudém in živalim.

M a č k a.

Ali ste videli lepo, belo mačko ondu gori na sosedovej strehi? Užé pol ure sedí na solnci, liže si tačice, pa se ž njimi umiva in gladi po glavi. Zdaj se vzdigne in gre skozi okno na strehi. Lačna je in gotovo gre v jedino shrambo, da si poišče piskrec mleka ali kako klobaso.

Da-si je mačka zeló prekanjena tatíca, vendar jo imamo radi, ker ima tako lepe in mehke tačice, kakor nobena druga žival. Vsa njena dlaka je lepo gladka in čista. Zna se nam dobrikati, snukati in drgati okoli nas, da nam s tem pokaže, kako rada nas ima, kadar gladimo njeno dlako. A vse